

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 19.07.2023
Sayı: 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gazi Giresunlu Topal Osman Ağa'nın Hukuken İtibarının İade Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 19.07.2023

Burak AKBURAK
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 25-7-2023	Esas No: 2/1373

YASAYI
T.C. YASAYI
1997
1997

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
19 Temmuz 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
19 Temmuz 2023
No: 1252/82

GENEL GEREKÇE

Osman Ağa, Feridunzade ailesine mensup olup 1883 yılında Giresun'da dünyaya gelmiştir. 1912 yılında Balkan Harbi çıkınca babası tarafından askerlik bedeli ödendiği halde gönüllü olarak Balkan Savaşına katılmıştır. Balkan Harbinde şarapnel parçasının bacağına denk gelmesi üzerine Gazi olmuştur. Şarapnel parçasının bacağına gelmesi nedeniyle topal lakabını almıştır.

Osman Ağa, Birinci Dünya Savaşı sırasında Rum çeteleri karşısında Doğu Karadeniz'deki en etkili direniş kuvvetini kurmuştur. Bununla birlikte Giresun'da gönüllü asker toplanmasında, bacağı tam olarak iyileşememesine rağmen adını askere yazdırmıştır. Osman Ağa çevresindeki yaklaşık 800 gönüllüyle Teşkilat-ı Mahsusa alayına katılarak Batum bölgesinde Ruslara karşı savaşımıştır. Rusların Giresun'a girmesini engelleyen Osman Ağa Batum valisi ile komutanını tutsak edilmekten kurtarmıştır.

1919'da Giresun Belediye Başkanı olan Osman Ağa, Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti'nin Giresun şubesini kurmuştur. Karadeniz Bölgesi'nde Pontus Rum çetelerine karşı, kurduğu Giresun Gönüllü Birliği'nin başında çatışmalara girmiştir. Pontus Devleti'nin kurulmasını engellemeye yönelik çalışmalar yapmıştır. Osman Ağa'nın İstanbul Hükümeti tarafından tehcir suçlusu olarak yargılanmak üzere İstanbul'a getirilmesi istenmiş, İstanbul Divan-ı Harbi Osman Ağa'nın tutuklanmasını kararlaştırmıştır.

Osman Ağa, TBMM Hükümeti'nin kurulmasından sonra, Mustafa Kemal Paşa'ya telgraf çekerek kayıtsız şartsız millî hükümetin hizmetine girdiğini bildirmiştir. 29 Ekim 1920 tarihinde Mustafa Kemal Paşa ile görüşen Osman Ağa, onun iltifatlarına mazhar olmuş ve Paşa'nın şahsi korumalığını yapmıştır. Osman Ağa, Koçgiri İsyanı'nın bastırılmasında önemli rol oynamıştır. Osman Ağa, Giresun 47. Gönüllü Alayı Komutanı olarak katıldığı Sakarya Meydan Savaşında büyük başarılar göstermiştir. Bu savaştaki büyük başarısından sonra yarbay rütbesine terfi ettirilerek Büyük Taarruz boyunca da Yunanlara karşı kahramanlıklar göstermiştir. Daha sonrasında Özel Muhafız Alayı'nın komutanı olarak görevine devam etmiştir.

Trabzon Milletvekili Ali Şükrü Bey'in öldürülmesinden sorumlu tutulan Osman Ağa, 1 Nisan 1923 tarihinde çıkan çatışma neticesinde öldürülmüştür. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2 Nisan 1923 tarihli ve 370 sayılı kararının sonucu olarak Topal Osman Ağa Meclis kapısı önünde şaiben teşhir edilmiştir.

Daha sonra 1925 yılında Mustafa Kemal Paşa'nın verdiği emir üzerine Osman Ağa'nın kabri Giresun Kalesi'nin en güzel yerine nakledilmiş ve anıt mezarının yapılması sağlanmıştır.

Hukukun temel prensiplerinden olan masumiyet karinesinden yararlanamamış Topal Osman Ağa'nın fiili iade-i itibarı Mustafa Kemal ATATÜRK'ün emri ile 1925 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu kanun teklifi ile 2 Nisan 1923 tarihli ve 370 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararının kaldırılarak Topal Osman Ağa'nın itibarının hukuken de iadesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2 Nisan 1923 tarihli ve 370 sayılı kararıyla itibarı zarar gören İstiklal Madalyası ile ödüllendirilmiş bulunan Gazi Yarbay Giresunlu Topal Osman Ağa'nın itibarının hukuken iade edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Giresunlu Topal Osman Ağa, Kurtuluş Savaşı ve sonrasında hayati vazifelerde bulunmuş bir kahramandır. Milli Mücadele sürecinde Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın Giresunlulardan oluşan muhafız kıtasının komutanlığını yapmış, isyanların bastırılmasında da görev almıştır. Büyük Taarruz zaferinden sonra yarbay rütbesi ve İstiklal Madalyası ile onurlandırılmıştır.

İstiklal Madalyası ile ödüllendirilen Gazi Yarbay Giresunlu Topal Osman Ağa hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 2 Nisan 1923 tarihinde Kaymakam Topal Osman'ın Meclis kapısı önünde şaiben teşhîrine yönelik verilen kararın yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**GAZİ GİRESUNLU TOPAL OSMAN AĞA'NIN HUKUKEN İTİBARININ İADE
EDİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- İstiklal Madalyası ile ödüllendirilen Gazi Yarbay Giresunlu Topal Osman Ağa'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2 Nisan 1923 tarihli ve 370 sayılı Kaymakam Topal Osman'ın Meclis kapısı önünde şaiben teşhiri kararı nedeniyle itibarı hukuken iade edilmiştir.

MADDE 2- Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2 Nisan 1923 tarihli ve 370 sayılı Kaymakam Topal Osman'ın Meclis kapısı önünde şaiben teşhiri kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.